

18/07/2024

077-5006206

ת. 052-6885006

האם כדאי לנאשם להילחם על חפותו או להגיע להסדר טיעון?

המגמה בבתי המשפט בישראל, לפי מחקר שנעשה בשנת 2012 באוניברסיטת חיפה, היא הרשעה. על פי הממצאים רק פחות מאחוז מהנאשמים זוכו. האם כל מי שמוגש נגדו כתב אישום אשם? עו"ד אסף דוק מסביר מדוע שיעור הזיכויים בישראל הוא נמוך, מדוע התביעה מעודדת הסדרי טיעון ובאילו מקרים כדאי להילחם על חפותו של הנאשם ובאילו לא.

פרויקט החפות שהוקם בארצות-הברית בשנות התשעים, בחן מקרים בהם אסירים טענו לחפותם כשהם עושים שימוש בבדיקות DNA, שלא היו קיימות בעת ההרשעה. בעקבות פרויקט זה מאות אסירים שהורשעו זוכו. חלקם נכלאו למשך עשרות שנים וחלקם נידונו למוות, כשהם לחלוטין חפים מפשע. עולה השאלה - כיצד התביעה בישראל מתנהלת?

בישראל, כאשר רוב התיקים מסתיימים בהסדרי טיעון, נאשם שנלחם על חפותו - מהמר במובן מסוים. ניתן ללמוד ממערכת המשפט בישראל כי היא למעשה מעודדת הסדרי טיעון. לרוב בתי המשפט מקלים בעונשים כלפי נאשמים שהחליטו להודות כשהחל משפטם וויתרו על קרב ההוכחות מראש. בהסדרי טיעון בתי המשפט לא נדרשים להכריע בשאלת ההאשמה וניכר כי הם מעדיפים זאת. בהסדרי טיעון הנאשם בדרך-כלל מואשם בעבירות קלות יותר, כאשר בעניין זה לעיתים ישנו קונצנזוס ולעיתים לא.

מדוע שיעור הזיכויים בישראל הוא נמוך?

לאור העובדה כי בתי המשפט מעודדים הסדרי טיעון על ידי הקלה שיטתית בעונשים, נאשם שהחליט ללכת בדרך הנגדית, קרי להילחם על חפותו ולנהל הליך הוכחות, במידה ויורשע - לא יזכה להקלה בעונשו. לאור זאת, לנאשמים לעיתים רבות אין ברירה ועליהם להתמודד עם המציאות מאשר להילחם על חפותם.

מדוע התביעה מעודדת הסדרי טיעון?

לעיתים נדמה כי מערכת התביעה בישראל מעוררת בנאשם פחד על ידי הגשת כתבי אישום בעבירות חמורות, פחד שנועד להוביל אותו להסדר טיעון. ככל הנראה בשל כך שיעור הזיכויים בישראל נמוך כל-כך. הסדר טיעון מוביל את הנאשם אל וודאות לעומת ניהול הוכחות שנמצא בחלל לא נודע ומהווה עבורו סיכון במידה ויורשע.

היתרונות והחסרונות בהסדר טיעון

בהסדר טיעון, ישנו הסכם בין התביעה-פרקליטות, קרי - המאשימה, לבין הנאשם, בו מתחייבת התביעה להמיר אישום שהוא חמור באישום קל, לזוטר על כמה מן האישומים שמיוחסים לנאשם או לדרוש עונש מופחת בתמורה להודאתו של הנאשם. ישנם כמה יתרונות בהסדרי טיעון ביניהם ניתן למנות את החיסכון למערכת המשפט - הנאשם מוביל להפחתת עלויות ניהול הליכי המשפט ובכך כוח האדם במדינה כגון הפרקליטות והמשטרה מתפנים לטיפול במשימות אחרות. יתרון נוסף הוא עבור הנאשם עצמו, אשר חוסך זמן ועוגמת נפש בהליכי המשפט. מנגד, להסדר טיעון ישנם חסרונות כאשר העיקרי בהם הוא שנאשמים חפים מפשע עשויים להודות במעשה שלא עשו בכדי להימנע מהרשעה שלא בהסדר מעין זה. כמו כן, ישנו פער ברמת הענישה בין נאשמים שונים.

18/07/2024

077-5006206

052-6885006

באילו מקרים כדאי להילחם על החפות ובאילו לא?

ישנם מקרים בהם כדאי להילחם על החפות וישנם מקרים בהם הסדר טיעון הוא מתאים יותר. יש להיוועץ עם עורך-דין פלילי מנוסה בתחום מכיוון שכל מקרה הוא לגופו. יש לציין כי הסדר טיעון מהווה עבור הנאשם וודאות, שיכולה בנסיבות מסוימות להתאים. לעומת זאת, ניהול הוכחות ולחימה עיקשת ובלתי מתפשרת על החפות, עשויה להיות בעלת סיכון לנאשם במידה ויורשע. על כן, יש להיוועץ עם עורך-דין פלילי בכדי שיאמוד את היתרונות מול החסרונות של כל אחת מן האפשרויות. במידה ואתה זקוק לייעוץ מקצועי בנושא זה, ניתן ליצור עימנו קשר בטלפון **052-6885006** או להשאיר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.